

Vědecká knihovna Univerzity Jana
Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J.E.PURKYNĚ

Výroční zpráva 2014

Zpracovali: PhDr. Ivo Brožek, Marcela Hladíková, Ing. Kateřina Koděrová,
Dagmar Nováková

1. Základní informace

Název:

Vědecká knihovna Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Sídlo:

Pasteurova 5

400 96 Ústí nad Labem

**Registrace do evidence knihoven
Ministerstva kultury**

6474/2012

Ředitel:

PhDr. Ivo Brožek

Vědecká knihovna UJEP vznikla sloučením pěti fakultních knihoven v roce 2013. Sídlí v nově postavené budově přímo v areálu kampusu. Souhrnně zajišťuje knihovnické a informační služby na UJEP.

Posláním knihovny je získávání, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování knihovního a informačního fondu; poskytování výpůjčních služeb absenčních a prezenčních, kopírování a skenování dokumentů, přístup k elektronickým databázím, rešeršní služby aj.

Četné služby knihovny je možné využívat z pohodlí domova. Přístup k službám je prostřednictvím webových stránek [http:// knihovna.ujep.cz](http://knihovna.ujep.cz), kde jsou umístěny odkazy na intranetové a internetové sítě, především on-line katalog (<http://arl.ujep.cz>) s možností vyhledávání, objednávek, rezervací, prodlužování výpůjček, odkazy do přehledů bakalářských, diplomových, rigorózních a disertačních prací, do přehledu odebíraných periodik, do měsíčních přehledů nově získaných publikací atp.

Pro akademické pracovníky a studenty UJEP je zprostředkován přístup do mnohých světových elektronických a informačních zdrojů.

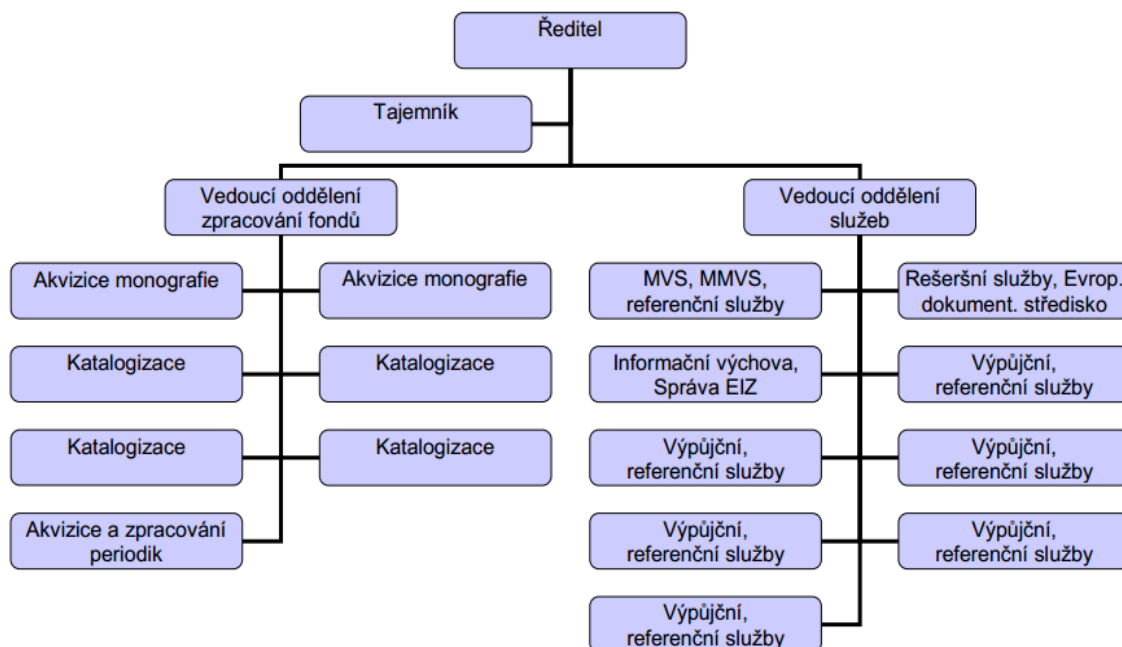
1.1 Organizační struktura

Knihovna se člení na oddělení zpracování fondů a oddělení služeb.

Oddělení zpracování fondů zajišťuje akvizici informačních pramenů klasických i elektronických podle požadavků pracovišť UJEP a tematického profilu. Dále eviduje veškeré informační prameny získané na UJEP, provádí jmenné a věcné zpracování v souladu s platnými standardy, zajišťuje vytváření a úpravy jmenných a věcných autorit přispívá do Souborného katalogu ČR, komplexně zajišťuje agendu periodik.

Oddělení služeb zajišťuje prezenční i absenční výpůjčky, prodlužování, rezervace, upomínání nevrácených dokumentů. Dále zajišťuje registraci čtenářů, meziknihovni výpůjční a reprografické služby, organizaci a ochranu fondu, revize knihovního fondu, informační vzdělávání uživatelů. Oddělení služeb také vyřazuje knihovní jednotky z fondu VK, poskytuje rešeršní a referenční služby - spravuje přístup k elektronickým informačním zdrojům a provozuje Evropské dokumentační středisko.

Tajemník VK UJEP zajišťuje administrativní, ekonomické a správní činnosti VK, provádí propagaci činnosti VK, public relations, zodpovídá za webové stránky. Je správcem rozpočtu a organizuje vzdělávání zaměstnanců.

1.2 Počet zaměstnanců a jejich struktura podle vzdělání

Ke konci roku 2014 v knihovně pracovalo 20 zaměstnanců, z toho 7 s vysokoškolským vzděláním a 13 se středoškolským vzděláním.

V průběhu roku 2014 došlo k jedné personální změně v oddělení služeb: 1. 1. 2014 nastoupila na mateřskou dovolenou paní Jana Špinarová a na její pozici (výpůjční a referenční služby) nastoupila paní Ivana Kubešová.

2. Služby

Vědecká knihovna UJEP komplexně zajišťuje knihovnické a informační služby pro studenty všech fakult i forem studia, akademické pracovníky, zaměstnance UJEP (shromažďování, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování knihovního a informačního fondu). Řadu služeb mohou uživatelé využívat nepřetržitě z pohodlí domova přístupem po síti: vytvářet si žádanky na knihy uložené ve skladech, prodlužovat výpůjčky, podávat návrhy na zakoupení knih, využívat elektronické informační zdroje z 13 projektů.

Uživatelé Vědecké knihovny si mimo jiné mohou zapůjčit čtečky e-knih nebo společenské hry.

Počet registrovaných uživatelů za rok 2014 narostl o 6% oproti roku 2013; počet registrovaných uživatelů k 31. 12. 2014 činil 5 512 registrovaných uživatelů, z toho 74 uživatelů v kategorii veřejnost.

Knihovna je otevřena 61 hodin týdně (pondělí až čtvrtek od 8 do 20 hodin, v pátek od 8 do 17 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin). Za rok 2014 bylo evidováno 84 831 provedených výpůjček.

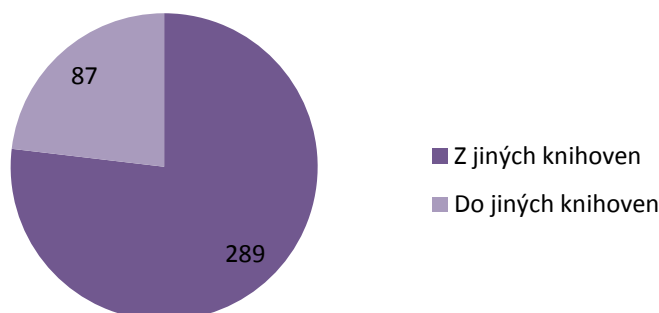
V rámci meziknihovní výpůjční služby bylo vyřízeno celkem 376 požadavků (289 z jiných knihoven a 87 do jiných knihoven).

Velkým přínosem pro studenty se ukázala být pravidelná školení a semináře. Ať už to byla školení EIZ (elektronické informační zdroje) a tvorby rešerší, prezentace pro studenty prvních ročníků nebo semináře „Jak psát kvalifikační práci“. Těchto školení a seminářů se celkem zúčastnilo 1917 uživatelů.

Bylo vypracováno 62 rešerší a čtenářům, kteří potřebovali při psaní svých seminárních nebo závěrečných prací pomoc, bylo poskytnuto metodické vedení při tvorbě rešerší.

Pro větší pohodlí uživatelů knihovny jsme v roce 2014 pořídili do volného výběru 6 sedacích vaků, automat na kávu, sluchátka k prezenčnímu studiu, špuntomat a prostředí knihovny jsme zútulnili několika vzrostlými květinami.

Meziknihovní výpůjční služba

3. Doplnování a zpracování knihovního fondu

Vynaložené náklady na knihy a časopisy na UJEP činily 4 271 424,08 Kč. Hlavními zdroji financování byly prostředky fakult, rozvojové a evropské projekty na univerzitě a vlastní zdroje knihovny.

Přírůstek knihovního fondu za rok 2014	12 012
Knihovní fond celkem	323 337
Počet odebíraných titulů periodik	
- fyzicky	338
- elektronicky*	2

* Uvedeny pouze tituly periodik, které knihovna sama předplácí (resp. získává darem, výměnou), nikoliv v rámci databází.

V katalogizačních procesech bylo zpracováno celkem 12 012 dokumentů – z toho 2 635 vysokoškolských kvalifikačních prací a 731 ročníků svázaných časopisů. Přírůstek v roce 2013 byl 8 721. Letos byl tedy navýšen o 3 291 exemplářů.

Pokračovala retrokatalogizace a opravy katalogizačních záznamů v databázi. Do volného výběru byla nově přemístěna výběrová beletrie, které byly přiděleny signatury volného výběru. Zainventovali a zpracovali jsme knihy a časopisy ateliéru Design keramiky z realizačního centra v Dubí. Pro Rakouskou knihovnu, otevřenou 3. 4. 2014 ve volném výběru knihovny, bylo zpracováno 3 268 exemplářů. Evidován a katalogizován byl fond přesunutý z mediotéky katedry germanistiky FF.

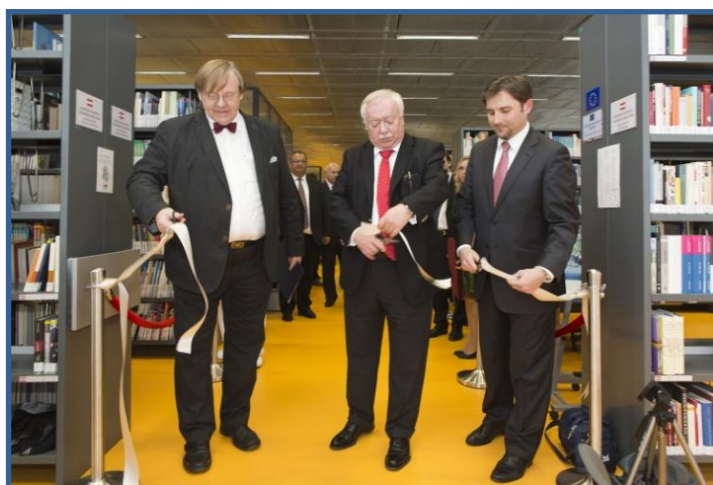
I nadále probíhala výměna publikací vydaných na UJEP s domácími i zahraničními partnery a kontrola předání těchto publikací vydaných v letech 2012–2014 fakultami do vědecké knihovny.

Do Souborného katalogu ČR, který ve své bázi shromažďuje údaje o fondech českých knihoven a institucí, bylo zasláno 4 683 katalogizačních záznamů. Dále bylo vytvořeno a posláno 23 návrhů autoritních záznamů do Souboru národních autorit. Na server ObalkyKnih.cz bylo dodáno 493 oskenovaných obálek a 38 obsahů knih.

4. Nejdůležitější události roku 2014

4.1 Otevření Rakouské knihovny

Dne 3. 4. 2014 byla v prostorách Vědecké knihovny UJEP otevřena Rakouská knihovna. Význam slavnostního otevření Rakouské knihovny na UJEP byl umocněn přítomností vysoce postavených představitelů Rakouské republiky. V první řadě se jednalo o Mag. Martina Hojniho, zástupce vedoucího mise diplomatického zastoupení Republiky Rakousko v Praze, který zastoupil omluveného velvyslance Rakouské republiky v ČR Dr. Ferdinanda Trauttmansdorffa, a dále o neméně významnou návštěvu v osobě zemského hejtmana a starosty města Vídně Dr. Michaela Häupla, který je zároveň předsedou Rakousko-české společnosti ve Vídni.

Za přítomnosti starosty města Vídně a dalších významných byla na začátku slavnostního otevření podepsána dohoda o zřízení Rakouské knihovny mezi UJEP, zastoupenou jejím rektorem prof. RNDr. René Wokounem, CSc., a rakouským Spolkovým ministerstvem Evropy, integraci a zahraniční věci (BMEIA), které zastoupil pan Mag. Martin Hojni.

Díky zřízení Rakouské knihovny je široké veřejnosti přístupno na tři tisíce svazků literatury nejen z oblasti beletrie, ale i historie, filozofie, politiky, ekonomie, vzdělávání, dějin umění, architektury, výtvarného umění či tzv. gender studies. Kromě toho Rakouská knihovna obsahuje také řadu publikací (i obrázkových) vztahujících se k hlavnímu městu Vídni.

4.2 Šedesát let vysokoškolské knihovny v Ústí nad Labem

V roce 2014 slavila knihovna výročí šedesáti let (1954–2014) od jejího založení. V tomto jubilejním roce připravila knihovna celou řadu zajímavých aktivit. Na webových stránkách knihovny byly zpřístupněny naskenované historické fotografie knihovny i článek o historii šedesáti let poskytování knihovnických služeb.

V průběhu celého roku byly ve vstupní hale knihovny instalovány zajímavé výstavy „Poklady z fondů knihovny“. Knihovna též oslovila dva významné ústecké fotografy, Petra Berounského a Vladimíra Cettla, kteří v rámci oslav připravili zajímavou výstavu fotografií „Dva v jedné“, jež dokumentuje prostor Vědecké knihovny. Oslavy šedesátého výročí vyvrcholily dne 26. 9. 2014, kdy rektor UJEP, prof. RNDr. René Wokoun, CSc., v rámci slavnostního odpoledne předal pamětní listy bývalým i stávajícím knihovníkům, spolupracovníkům z řad akademických pracovníků a ústeckých knihoven.

V rámci slavnostního odpoledne vystoupil s tanečními ukázkami Vladimír Gončarov, sólista ústeckého divadla a nositel ceny Thálie.

4.3 Konference Bibliotheca academica 2014

Ve dnech 14. a 15. října byla Vědecká knihovna UJEP hostitelem celostátní konference Bibliotheca academica 2014, pořádané každoročně Asociací knihoven vysokých škol České republiky.

Pod mottem „Společně – otevřeně – efektivně“ jednalo cca 150 zástupců knihoven vysokých škol a dalších institucí o problematice otevřeného přístupu, elektronických informačních zdrojů, informačního vzdělávání a nových trendů a technologií. Součástí byly i dvě přednášky zahraničních odborníků, prezentace a stánky firem, komentovaná prohlídka Vědecké knihovny UJEP.

4.4 Cena českých knihovníků

Ředitel Vědecké knihovny UJEP PhDr. Ivo Brožek obdržel Cenu českých knihovníků 2014 za celoživotní přínos českému knihovnictví a podporu Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Významné ocenění, které uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP), převzal ředitel Vědecké knihovny UJEP, PhDr. Ivo Brožek, dne 16. 10. 2014 v Zrcadlové kapli Klementina z rukou předsedy SKIP ČR Mgr. Romana Giebische, Ph.D.

Cenu českých knihovníků uděluje výkonný výbor SKIP knihovníkům a informačním pracovníkům za dlouholetou vynikající činnost v oboru knihovnictví. Za tu se považuje vědeckovýzkumná práce, účast na výuce knihovnictví, řízení, modernizace a výstavba knihoven nebo působení v různých knihovnických a informačních organizacích.

5. Informační technologie

Knihovna spravuje webové stránky a stránku na Facebooku, kde jsou propagovány pořádané akce. Řadu služeb mohou uživatelé využívat nepřetržitě z pohodlí domova přístupem po síti: vytvářet si žádanky na výpůjčky ze skladů, prodlužovat výpůjčky, podávat návrhy na zakoupení knih, využívat elektronické informační zdroje z 13 projektů (tisíce časopisů, statisíce článků, milióny citací).

Z operačního programu **Výzkum a vývoj pro inovace 4.3 – Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven**, kde UJEP je řešitelem jednoho projektu a účastníkem v šesti dalších projektech, jsou pro uživatele na UJEP zpřístupněny tyto elektronické informační zdroje:

VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0229):

Oxford Journals STM, Cambridge Journals STM

SCI-INFO: vědecké informační zdroje pro ČR (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0230):

Academic Search Complete

Natura: vědecké informační zdroje přírodních věd (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0228):

EnviroNetBase, IoPscience

Informační zdroje pro medicínu a příbuzné obory (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0225):

Nursing @ Ovid

Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0231):

Knovel, SciFinder,

MENDELU RESEARCH LIBRARY (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0227):

Environment complete

STMFull: plnotextové databáze pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0232):

Proquest

V programu MŠMT **LR Informace – základ výzkumu** jsme účastníkem v pěti projektech:

LR 1305 HSS-INFO (navazuje na INFOZ VZ09012): Oxford Journals HSS, Cambridge

Journals HSS, Periodical Archive Online, JSTOR

LR 1308 NL 4 HSS: Business Source Complete

LR 1304 PQ-ECON: Econlit with FullText

LR 1307 ELIZA: Literature Online, Literature Research Center, Art Source

LR 1301 Infra VaV: Scopus, Science Direct, Springer Link, Wiley online

Z projektu Knihovny Akademie věd ČR máme přístup do Web of Knowledge (Web of Science + Journal Citation Reports),

6. Projekty, grantová politika

V operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace, výzva 4.3, je Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem řešitelem projektu VIZ: Vědecké informační zdroje pro výzkum a vývoj (reg. č. CZ.1.05/3.2.00/12.0229). V roce 2014 bylo zakoupeno 233 svazků odborných zahraničních monografií s tematikou přírodních věd, techniky a lékařství.

Z úspor projektu byl pořízen nový server pro knihovní systém a digitální repozitář.

7. Kulturní a vzdělávací činnost

Knihovna opět pokračovala v pořádání úspěšných akcí roku 2013. Nadále byla v prostorách volného výběru vystavována „Výtvarná díla měsíce“ akademických pracovníků a studentů UJEP (M. A. Dalibor Worm, Doc. ak. soch. Pavel Jarkovský, Prof. ak. malíř Jaroslav Prášil, Doc. ak. malíř Michal Slejška, Anna Macková, BcA. Barbora Paníková, Doc. Mgr. Vladimír Šavel, MgA. Marian Beneš, Mgr. Alois Kračmar, MgA. Petr Bača).

V březnu se knihovna zapojila do celostátní akce Březen – měsíc čtenářů, vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). V rámci měsíce čtenářů knihovna připravila akci Týden čtení aneb „Čtení sluší každému“, čtenářský kvíz a ve spolupráci se studentkami PF UJEP autorské čtení Ireny Douskové. Autorského čtení se zúčastnilo opět téměř 60 účastníků.

V roce 2014 probíhaly ve volném výběru knihovny tyto výstavy (Zapomenutí hrdinové, Revitalizace řek, Berta Suttnerová/Bertha von Suttner, výstava fotografií Dva v Jedné a Polární rok. Novinkou bylo navázání spolupráce se studenty Fakulty umění a designu. Studenti vytvořili v rámci svých klauzurních prací díla s knihovnickou tematikou a následně tyto práce byly instalovány do prostor knihovny.

Poprvé se knihovna zapojila do již osmého ročníku celoevropské akce Noc literatury. Ambicí projektu je představovat návštěvníkům současnou evropskou literaturu netradičním způsobem a zároveň oživit město Ústí nad Labem přitažlivou akcí. Úryvky z evropské literatury se předčítaly na netradičních místech areálu kampusu.

Návštěvníci se setkali se známým českým hercem Janem Šťastným, herečkou Činoherního studia Ústí nad Labem Natašou Gáčovou a mladým harmonikářem Petrem Lüftnerem.

Herec Jan Šťastný předčítal tři příspěvky evropské literatury přímo před informačním pultem Vědecké knihovny UJEP. Následně se účastníci akce přemístili na Fakultu umění a designu UJEP, kde na venkovní terase předčítala Nataša Gáčová a v malírně FUD předčítal Petr Lüftner.

V listopadu uspořádala knihovna ve spolupráci s Kuba Libri s.r.o. již druhou prodejní výstavu zahraniční odborné literatury zaměřené na studijní a vědní obory UJEP. Návštěvníci výstavy si mohli vybírat z více než 250 titulů ze sortimentu velkých zahraničních nakladatelů poskytovaných s výstavní slevou.

Knihovna se také zapojila do již 17. ročníku celostátní akce Týden knihoven, vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). V termínu od 6. října do 12. října 2014 byla pro návštěvníky knihovny připravena celá řada zajímavých aktivit (školení o elektronických informačních zdrojích, autorské čtení Jiřího Padevěta, laureáta ceny Magnesia Litera za knihu Průvodce protektorátní Prahou).

Díky spolupráci s katedrou germanistiky FF UJEP se uskutečnily přednášky v německém jazyce: Medienlandschaft und Journalismus in Österreich, Michael Stavarič- Autorenlesung Lesung, Bertha von Suttner Vortrag, Vilém Flusser Von der Freiheit des Migranten Vortrag.

V průběhu roku proběhl literární kvíz, instruktáže pro nové studenty, knižní bazar, amnestie dlužníků, prodej vyřazených učebnic a skript, exkurze po knihovně, dárek k registraci. Zároveň knihovna nabízela prostory pro zájmové aktivity, workshopy (Věda pro život – FVTM), konference (GIS DAY – v rámci Týdne geografie – PřF a FŽP).

V nově instalované vitrině ve vstupní hale knihovny bylo během roku 2014 instalováno celkem šest výstav (Z historických fondů naší knihovny, Knihy s věnováním a podpisem autora, Zajímavé knižní vazby z fondu naší knihovny, Univerzitní centrum podpory pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami, Historické knihovnické pomůcky a tiskopisy, Rozmanité informační prameny a nosiče informací).

Bylo provedeno 39 školení pro uživatele (o elektronických informačních zdrojích, o službách knihovny, o vytváření rešerší) s 1529 účastníky a bylo zpracováno 62 rešerší.

Zásluhou zisku ocenění Knihovna roku 2013 se novostavba knihovny stala oblíbeným cílem studijních zájezdů knihovníků z celé republiky.

V rámci programu ERASMUS absolvoval PhDr. Ivo Brožek týdenní stáž 11.– 17. 5. 2014 na Pedagogické univerzitě v Krakově. Knihovna nově začala spolupracovat s ESN Ústí (Erasmus Student Network Ústí nad Labem). Díky této spolupráci pořádá knihovna dvakrát ročně exkurze v anglickém jazyce pro přijíždějící Erasmus studenty z různých koutů země.

8. Závěr

Druhý rok činnosti nového celouniverzitního pracoviště, Vědecké knihovny UJEP, lze hodnotit jako úspěšný. Celý rok knihovna žila oslavami šedesáti let vysokoškolské knihovny v Ústí nad Labem, v rámci kterých uspořádala řadu kulturních a vzdělávacích akcí.

Naše univerzita se dostala mezi osm institucí v České republice, kde působí Rakouská knihovna. Knihovna se dostala do povědomí členů akademické obce UJEP a rovněž, díky pořádání celostátní konference Bibliotheca academica, do povědomí odborné knihovnické veřejnosti.

